

disse sager, medmindre det udtrykkeligt i loven bestemmes, at disse regler ikke eller kun delvist skal finde anvendelse.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordnings forslag til sagsbehandlingsregler i disciplinarsager har derfor taget udgangspunkt i reglerne i forvaltningsloven. Der foreslås dog på flere områder bestemmelser, der fraviger forvaltningslovens regler på en sådan måde, at det militære personel sikres en bedre retsstilling, end hvad der følger af forvaltningsloven, jf. nærmere under bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i lovforslaget.

Forvaltningslovens almindelige regler gælder for sagsbehandling inden for hele den offentlige forvaltning. Loven dækker et meget stort område af afgørelsestyper, men sigter særligt på sager, der behandles på skriftligt grundlag, og hvor myndighedens afgørelse meddeles borgeren i skriftlig form.

Udvalget foreslår, at sagsbehandlingsreglerne for disciplinarsager udformes ud fra den forudsætning, at behandlingen af sagen i vidt omfang sker mundtligt og ikke på skriftligt grundlag. Ved behandlingen af disciplinarsager vil situationen typisk være den, at den pågældende militærperson, som eventuelt skal pålægges et disciplinarmiddel, og den chef (myndighed), som skal tage stilling til sagen, er til stede samtidig på tjenestestedet. Allerede af denne grund er en mundtlig procedure mest nærliggende.

En stor del af sagerne er desuden ganske enkle sager, hvor der ikke er tvivl om de faktiske omstændigheder, og hvor det ligger nogenlunde klart, hvilken reaktion der efter praksis skal anvendes. Mange af de nuværende disciplinarsager vedrører således såkaldte for silde møder. Det er i de fleste tilfælde enkelt at konstatere, at en militærperson er kommet for sent til tjenestestedet, og praksis med hensyn til sanktionen ligger forholdsvist fast. Det samme gælder i andre enkle sager, f.eks. om ulydighed og vagtforseelser. Er der derimod tale om mere komplicerede sager – f.eks. hvor der kan være anledning til at få afklaret et omtvistet faktum nærmere – må behovet for en hurtig behandling af sagen vige for hensynet til, at også denne type af sager får en retssikkerhedsmæssig forsvarlig behandling.

En mundtlig sagsbehandling i de enkle sager er efter udvalgets opfattelse i de fleste tilfælde mere betryggende end en skriftlig behandling, idet der er mulighed for på stedet at korrigere eventuelle misforståelser med hensyn til sagens faktiske oplysninger, ligesom de fleste formentlig har lettere ved at forklare deres synspunkter mundtligt end skriftligt.

Udvalgets forslag til sagsbehandlingsregler i disciplinarsager er formuleret således, at der tages hensyn til behovet for en hurtig sagsbehandling, i det omfang det er foreneligt med hensynet til retssikkerheden.

Disciplinarafgørelser vil altid være bebyrdende for den pågældende, og sanktionen kan efter omstændighederne være ganske belastende. Dette er baggrunden for, at udvalget foreslår sagsbehandlingsregler, der på nogle få punkter afviger fra forvaltningslovens almindelige regler på en sådan måde, at den pågældende militærperson opnår en bedre retsstilling end den, der følger af forvaltningsloven. Det gælder særligt bestemmelser om den pågældendes medvirken ved sagens behandling samt begrundelsen for disciplinarafgørelsen.

Der henvises til betænkningen side 347-349.

Det bemærkes, at udvalgets forslag om, at den indberettede skal kunne begære sagen udsat for at afgive en udtalelse, inden sagen afgøres, samt at denne skal kunne nægtes, hvis det findes ubetænkeligt at afgøre sagen på det foreliggende grundlag, ikke er medtaget i lovforslaget. Årsagen hertil er, at forvaltningslovens § 21 findes at være tilstrækkelig dækkende.

Det fremgår af denne bestemmelse, at den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan begære sagens afgørelse udsat, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Der kan endvidere efter samme bestemmelse fastsættes en frist for afgivelsen af denne udtalelse. En sådan frist kan efter omstændighederne være ganske kort, hvis det findes ubetænkeligt grundet sagens karakter. Hertil kommer, at det efter bestemmelsens stk. 2 er muligt at nægte en sådan udsættelse af sagen i visse tilfælde, herunder hvis væsentlige hensyn til det offentlige eller private interesser taler imod en sådan udsættelse.

Sagsbehandlingen i disciplinarsagerne må i vidt omfang forventes at være baseret på en mundtlig procedure, idet de involverede parter typisk alle vil være til stede samtidig i forbindelse med sagens behandling. Hertil kommer, at sagerne typisk vil være ganske enkle. Formodningen i disse sager er således, at der som hovedregel næppe vil være behov for en udsættelse af sagen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det forudsættes, at den pågældende part allerede har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske oplysninger i sagen, som har betydning for sagens afgørelse, jf. forslagens § 10, stk. 1. Fremsættes en sådan begæring imidlertid, skal denne naturligvis som hovedregel efterkommes, men efter forvaltningslovens § 21 vil der i sådanne sager være mulighed for at fastsætte en meget kort frist for afgivelsen af en sådan udtalelse ikke mindst, hvis det må anses for åbenbart, at baggrunden